

IEDZĪVOTĀJU IESAISTE LĒMUMU PIENĒMŠANĀ

Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas
padomes sēde. 2023. gada 30. augustā plkst. 11.00-13.00

1. Iedzīvotāju līdzdalība lēmumu pieņemšanā pašvaldību līmenī

- Reģiona organizāciju pieredze (informācija sniegta, gatavojoties šai sēdei);
- Par ko liecina Pašvaldību atklātības indeksa rezultāti (Delnas pētījums);
- Valsts kontroles ziņojuma “Iedzīvotāju līdzdalība – neizmantota iespēja kvalitatīvu lēmumu pieņemšanai pašvaldībās” atziņas;
- Sēdes dalībnieku DISKUSIJA – kā sekmēt iedzīvotāju iesaisti lēmumu pieņemšanā pašvaldībās.

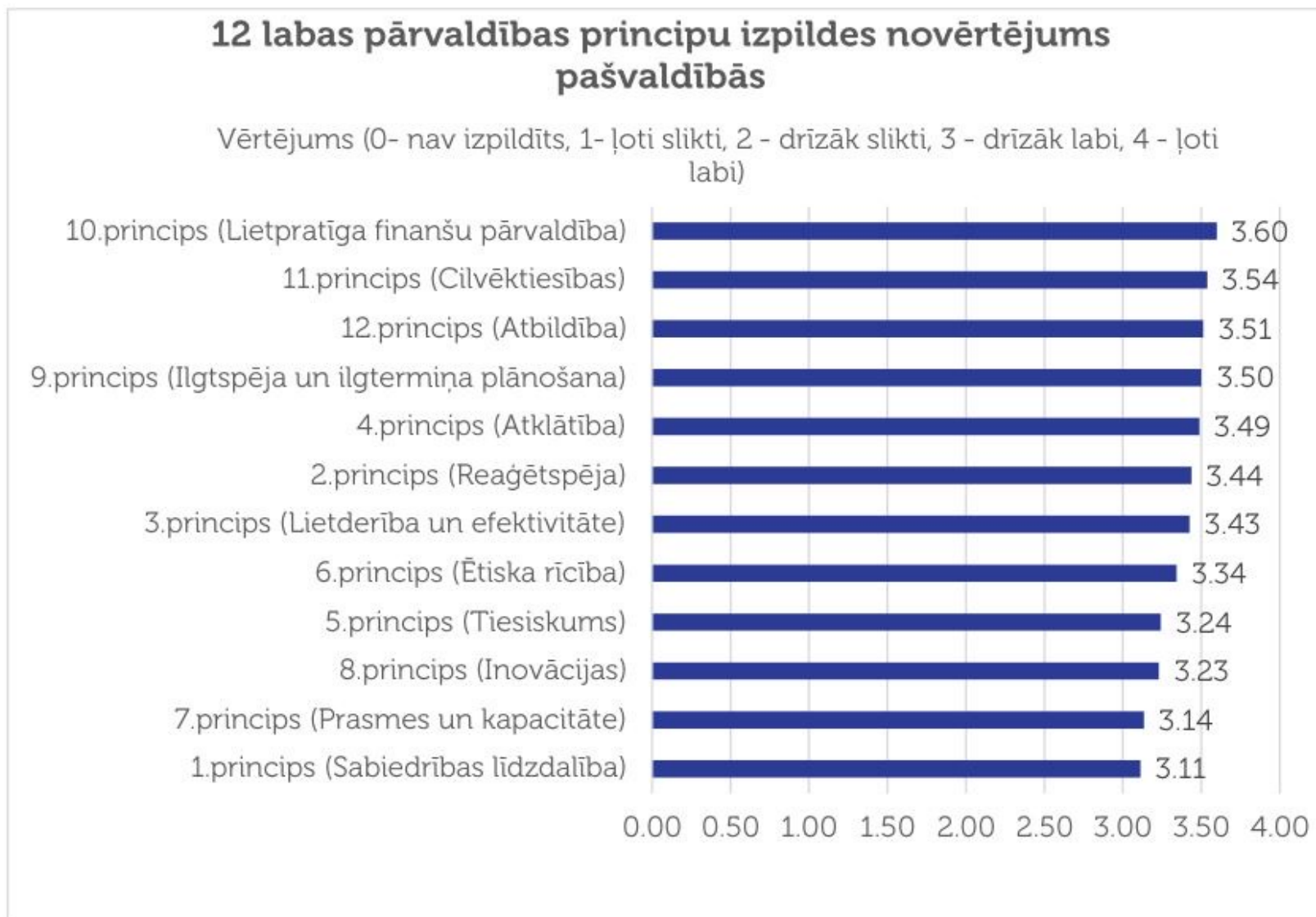
REĢIONA ORGANIZĀCIJU PIEREDZE

IVETA KAŽOKA

biedrības “Sabiedriskās politikas centrs Providus” direktore

1.attēls: 12 Labas pārvaldības principu ievērošana sešās Latvijas pašvaldībās – kopējie vidējie rezultāti (skalā no 0 punktiem (nav ievērots/izpildīts) līdz 4 punktiem – ļoti labi tiek izpildīts/ievērots)

6 Latvijas pašvaldību pašvērtējums par savas pārvaldības atbilstību Eiropas Padomes laba pārvaldības kritērijiem

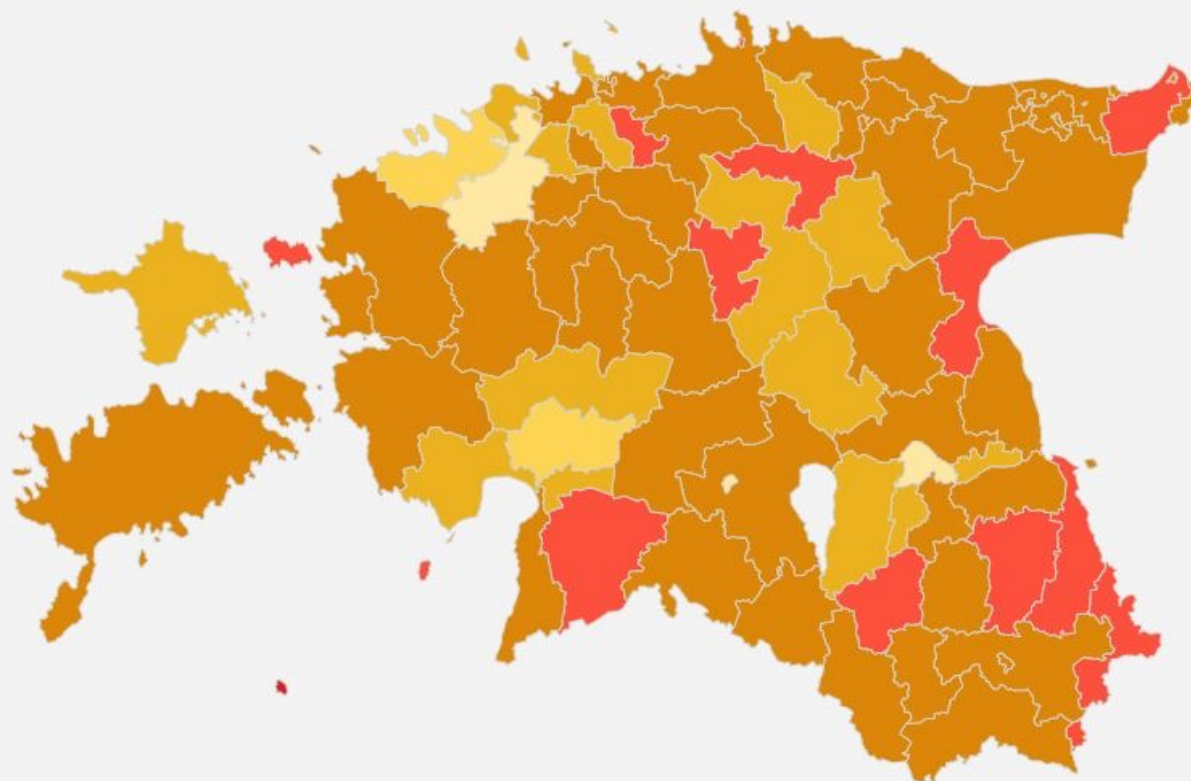
Avots: domnīca Providus.

Igaunijā –
pašvaldību
rādītājus pārrauga
Finanšu ministrija

< Governance >

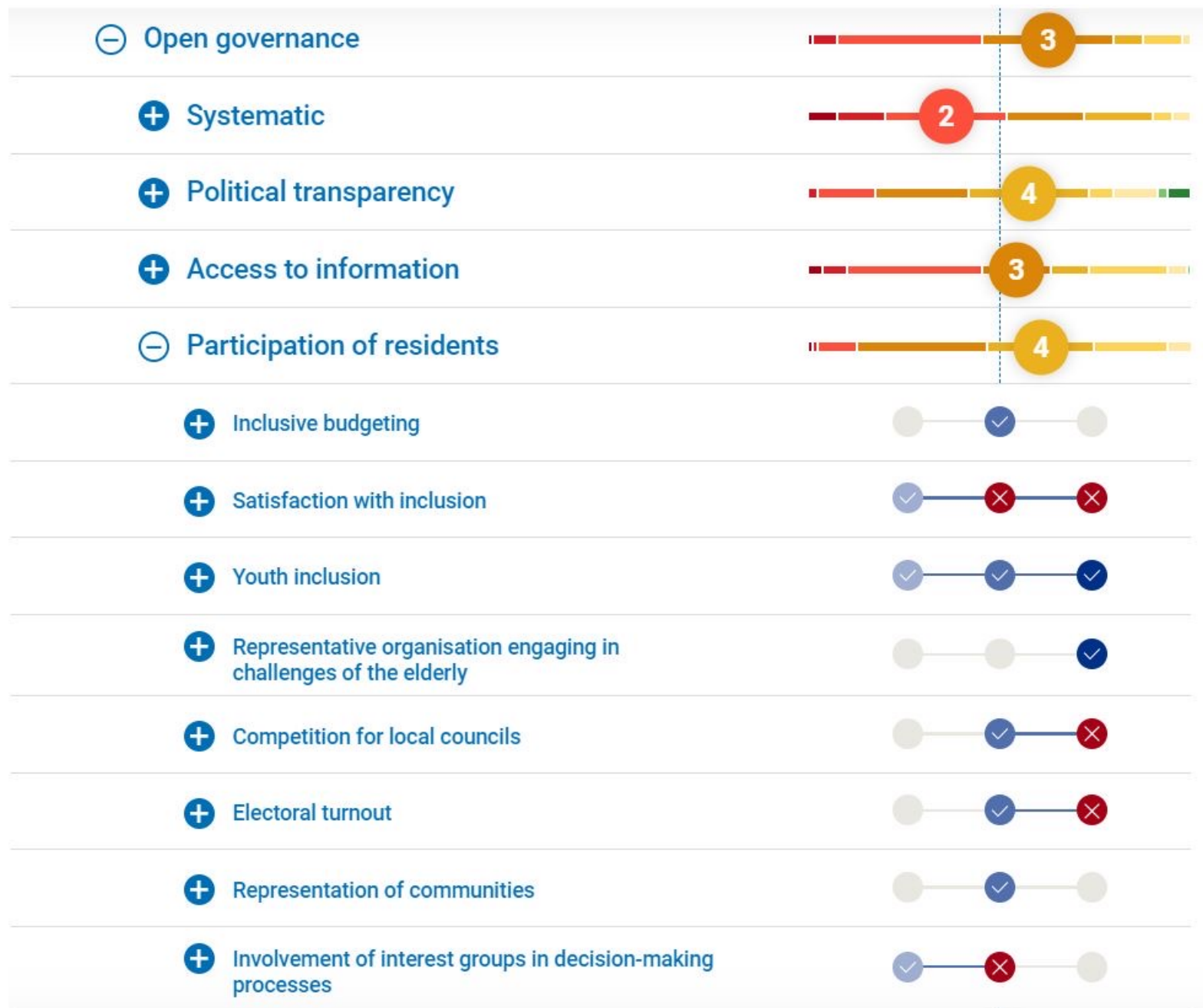
2022

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Municipality rating

○ No evaluation or data revealed

Igaunijā –
pašvaldību
rādītājus pārrauga
Finanšu ministrija

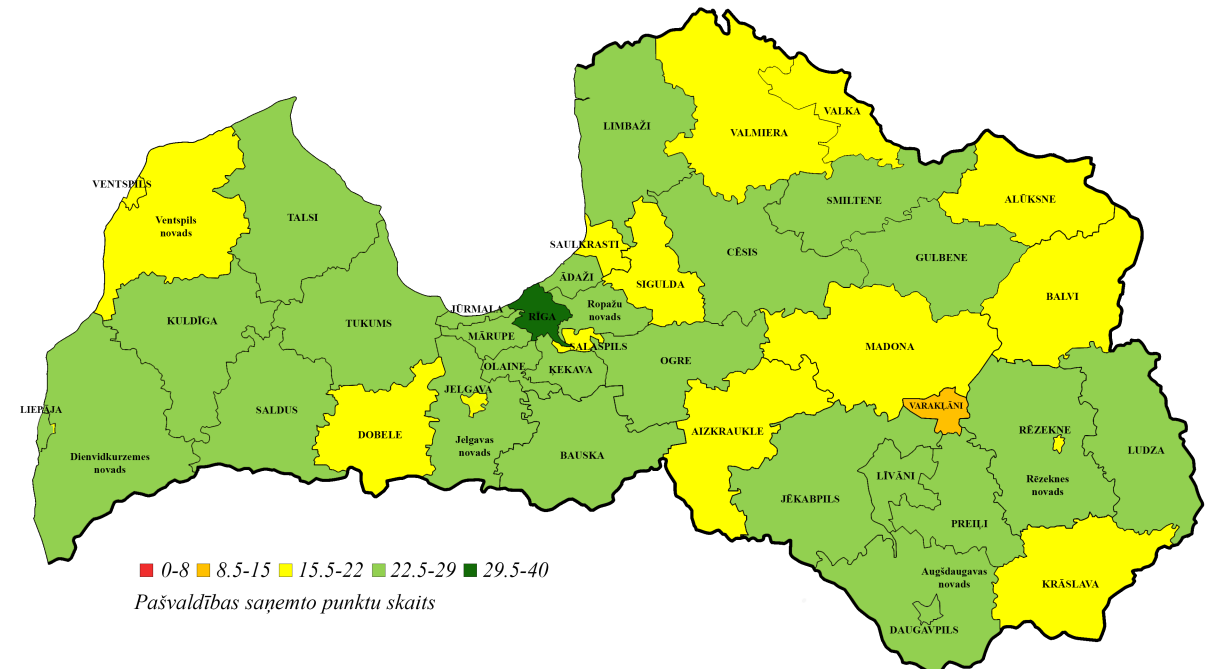
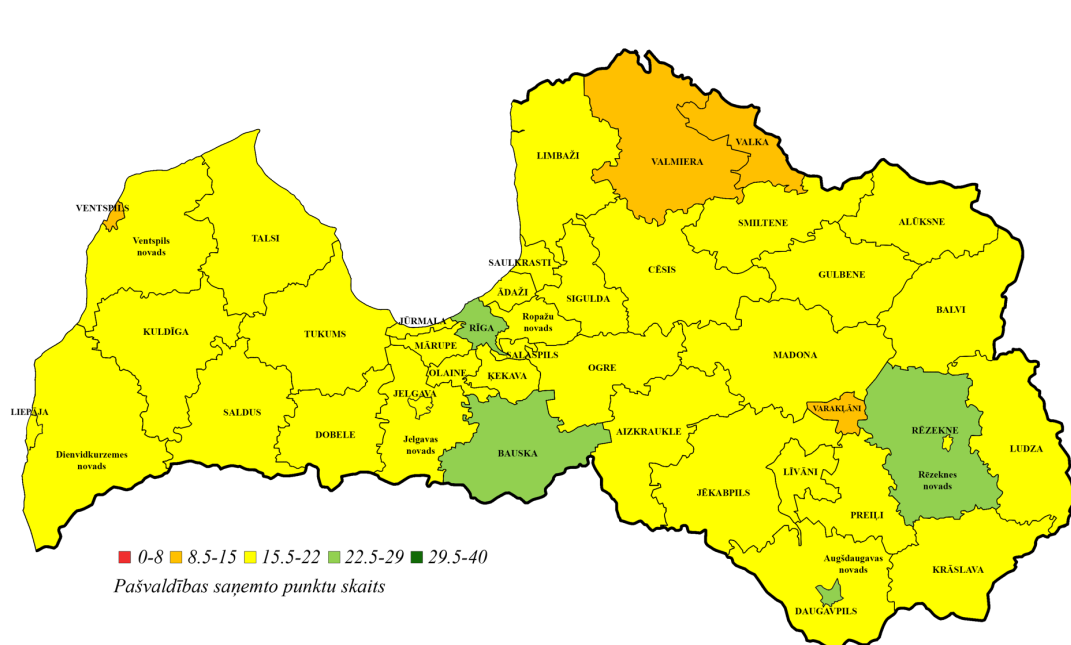
Par ko liecina
PAŠVALDĪBU ATKLĀTĪBAS
INDEKSA rezultāti

INESE TAURĪŅA

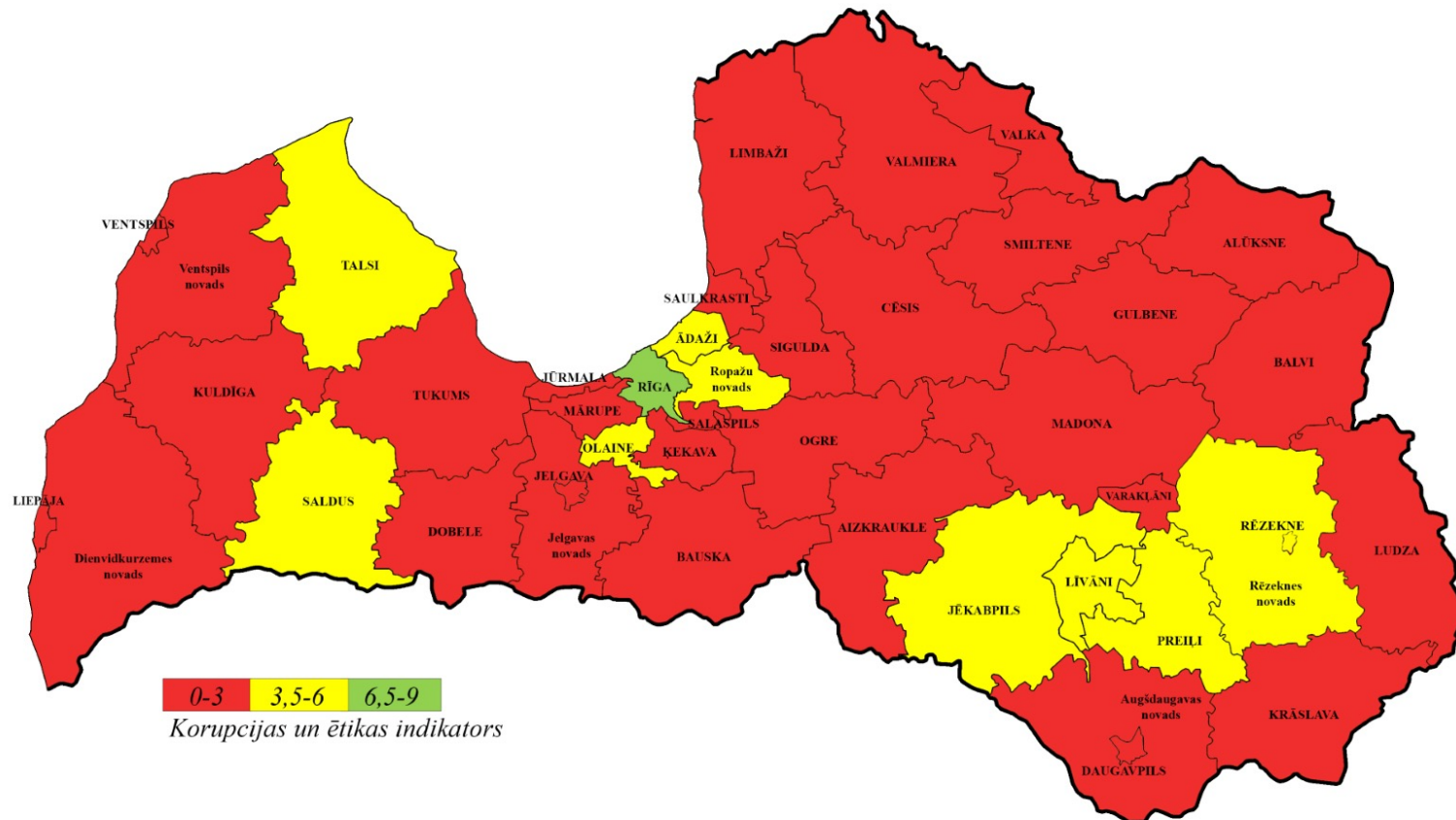
biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” direktore

PAŠVALDĪBU ATKLĀTĪBAS INDEKSS 2021–2023

- “Sabiedrība par atklātību – Delna” kopš 2021. gada veic Pašvaldību atklātības indeksa novērtējumu
- Aplūkota informācija publicēšana pašvaldību mājaslapās pēc 40 indikatoriem. Apskatītas 43 pašvaldību mājaslapas, 41 no tām iespējams vērtēt progresu 3 gadu periodā.

Pašvaldību rezultāti, publicējot Informāciju korupcijas apkarošanas un trauksmes celšanas jomā

GALVENIE SECINĀJUMI

- Pašvaldības izmērs ir būtisks, bet nav noteicošs faktors pašvaldību atklātības veicināšanā.
- Mājaslapu pilnveidošana parasti notiek pakāpeniski.
- Atklātību veicina gan procesi valstī, gan konkrētās pašvaldības uzņēmība.
- Atsevišķas pašvaldības neizpilda likumā noteiktās prasības pilnā apmērā.

- Izvērtējumu salīdzinājums kopumā apstiprina pozitīvu tendenci.

- **Pilsoniskā aktivitāte ir nozīmīga, lai motivētu pašvaldības rīkoties.**
- **Pēc Delnas pētījuma pašvaldības arvien vairāk interesējas par saviem individuālajiem rezultātiem un tos mazliet arī uzlabo.**

VALSTS KONTROLES ZIŅOJUMA
“Iedzīvotāju līdzdalība – neizmantota
iespēja kvalitatīvu lēmumu
pieņemšanai pašvaldībās” ATZIŅAS

EDGARS KORČAGINS

Valsts kontroles padomes loceklis, Piektā revīzijas departamenta
direktors

DISKUSIJA – kā sekmēt iedzīvotāju
iesaisti lēmumu pieņemšanā
pašvaldībās

2. Iedzīvotāju līdzdalība lēmumu pieņemšanā nacionālā līmenī

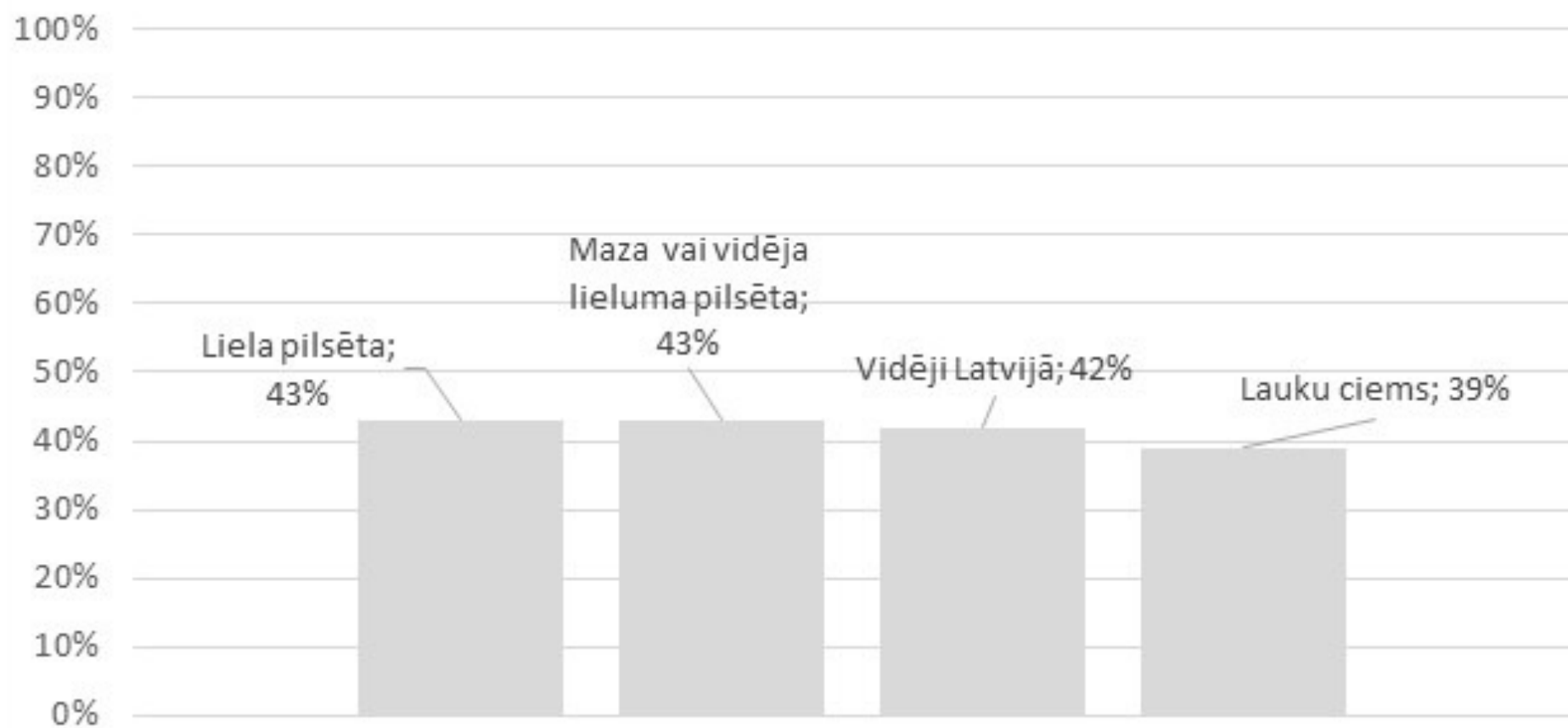
- reģiona organizāciju pieredze (informācija sniegta, gatavojoties šai sēdei);
- Sēdes dalībnieku DISKUSIJA – kā sekmēt iedzīvotāju iesaisti lēmumu pieņemšanā nacionālā līmenī.

Pašvaldību iedzīvotāju līdzdalība
lēmumu pieņemšanā
NACIONĀLĀ LĪMENĪ

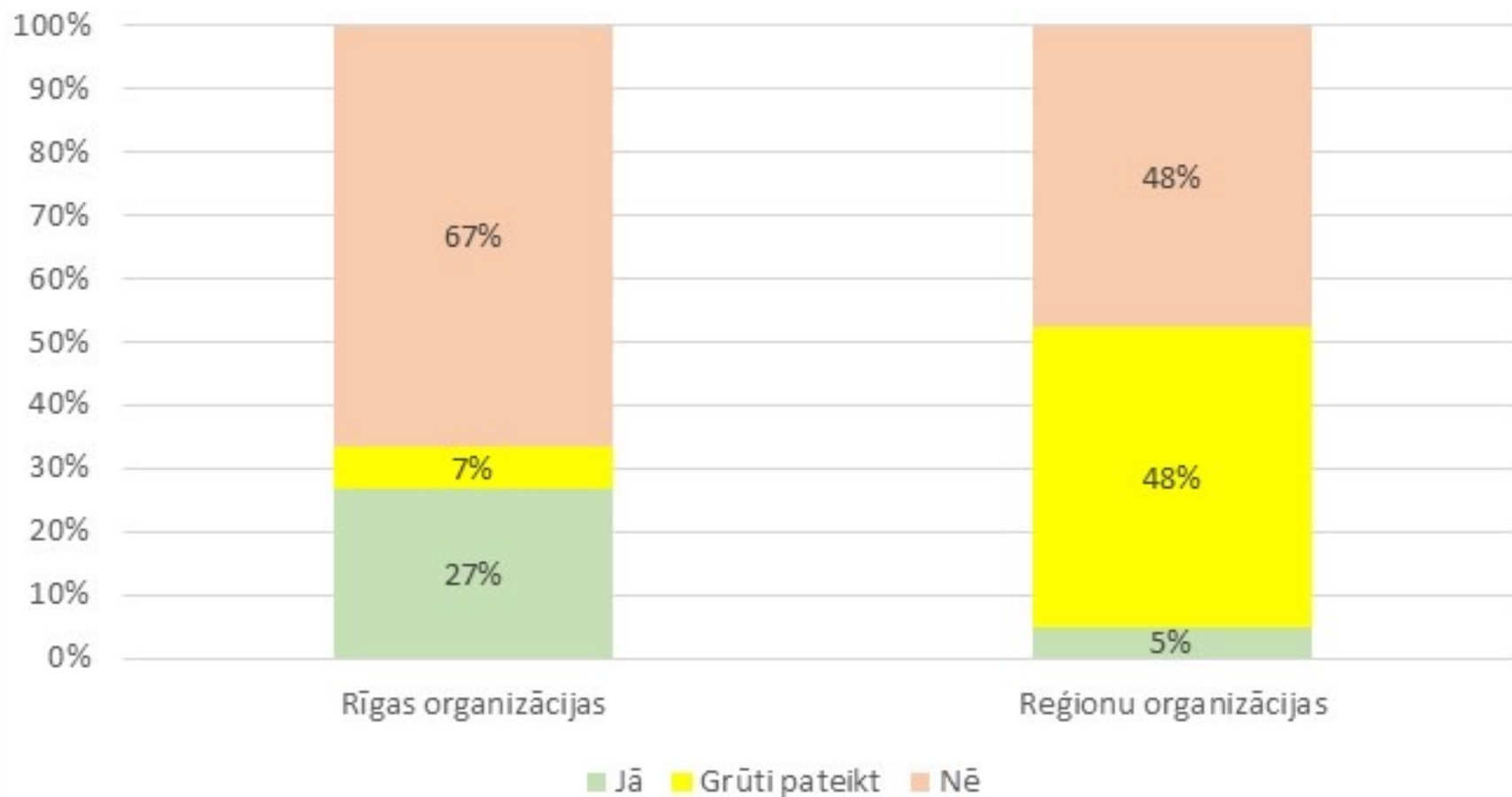
IVETA KAŽOKA

biedrības “Sabiedriskās politikas centrs Providus” direktore

Piekrītu, ka manai balsij Latvijā ir nozīme(Kantar
TNS vāktie dati Eurobarometram Nr. 99.4 (2023.gada
maijā/jūnijā)

Ministriņās un Saeimā pašvaldību iedzīvotāju balsij ir nozīme, ietekme (NVO aptauja, 2023.gada augustā, n=40)

Kādi pašvaldību iedzīvotājiem ir šķēršļi iesaistīties nacionālā līmeņa lēmumu pieņemšanā?

(40 NVO aptaujas apkopojums)

- 1) Pārāk sarežģīti iesaistes mehānismi, kas prasa tehniskas zināšanas;
- 2) Nav sajūtas, ka viņu viedokļi interesē, trūkst motivācijas;
- 3) Iedzīvotāji paši nevēlas piedalīties, nav arī pilsoniskās izglītības skolās;
- 4) Nav laika;
- 5) Fiziskais attālums;
- 6) Iepriekšēja negatīva pieredze.

Galvenie pilsoniskās apātijas cēloņi

(Providus 2022./2023.gada fokusgrupas ar Pļavnieku, Bolderājas, Liepājas, Rēzeknes un Daugavpils iedzīvotājiem)

- 1) Vilšanās un neuzticēšanās Saeimā, valdībā, savos pārstāvjos;
- 2) Slikta iepriekšējā pieredze;
- 3) Zināšanu trūkums par to, kā var nacionālā mērogā ietekmēt lēmumus.

Kādi ir svarīgākie faktori, lai veicinātu pilsonisko aktivitāti?

(Providus 2022./2023.gada fokusgrupas ar Pļavnieku, Bolderājas, Liepājas, Rēzeknes un Daugavpils iedzīvotājiem)

- 1) Veiksmes stāsti, kas parāda, ka līdzdalība nesusi rezultātus;
- 2) Sajūta, ka, piepildoties noteiktiem priekšnoteikumiem, var izdoties lēmumu ietekmēt;
- 3) Ērti līdzdalības instrumenti.

DISKUSIJA – kā sekmēt
iedzīvotāju iesaisti lēmumu
pieņemšanā nacionālā līmenī

